

MOTIVERING VAN DE RAAD

I. INLEIDING

De Commissie heeft haar voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de toepassing van de bepalingen van het Verdrag van Århus betreffende toegang tot informatie, inspraak bij besluitvorming en toegang tot de rechter inzake milieuaangelegenheden op de communautaire instellingen en organen op 28 oktober 2003 aangenomen.

Het Europees Parlement heeft zijn advies in eerste lezing aangenomen tijdens zijn vergaderperiode van 29 maart tot en met 1 april 2004.

Het Economisch en Sociaal Comité heeft zijn advies op 29 april 2004 aangenomen ⁽¹⁾.

De Raad heeft zijn gemeenschappelijk standpunt op 18 juli 2005 aangenomen.

II. DOEL

De voorgestelde verordening beoogt de toepassing van de beginselen van het Verdrag van Århus op de instellingen en organisaties van de Gemeenschap door de invoering, op communautair niveau, van een kader van voorschriften betreffende toegang tot informatie, inspraak bij besluitvorming en toegang tot de rechter inzake milieuaangelegenheden. Daarom draagt het voorstel bij tot het nastreven van de doelstellingen van het milieubeleid van de Gemeenschap, zoals weergegeven in artikel 174, lid 1, van het Verdrag. Tot slot zal de aanneming van dit voorstel voor een verordening wereldwijd aantonen dat de Europese Gemeenschap vastbesloten is haar verantwoordelijkheden in milieuzaken te nemen.

III. ANALYSE VAN HET GEMEENSCHAPPELIJK STANDPUNT

1. Algemeen

In het gemeenschappelijk standpunt is een aantal amendementen van de eerste lezing door het Europees Parlement verwerkt, letterlijk, gedeeltelijk of naar de geest ervan. Met name de procedurele vereisten waaraan de instellingen en organisaties van de Gemeenschap moeten voldoen wat betreft voorlichting en inspraak van het publiek in de besluitvorming zijn verduidelijkt en aangescherpt. Wat betreft de toegang tot de rechter zijn de criteria voor het mogen indienen van een verzoek om interne herziening vereenvoudigd. Bevoegde entiteiten (thans gedefinieerd als NGO's die voldoen aan de relevante criteria) hoeven niet meer op communautair niveau als zodanig werkzaam te zijn, maar verzoeken moeten betrekking hebben op aangelegenheden op communautair niveau, hetgeen inhoudt dat zij moeten stroken met de definitie van milieurecht in artikel 2, onder f).

Andere amendementen zijn echter niet in het gemeenschappelijk standpunt verwerkt omdat de Raad ze onnodig en/of ongewenst vond of omdat bepalingen uit het oorspronkelijke Commissievoorstel waren geschrapt of grondig waren herschreven.

Ook bevat het gemeenschappelijk standpunt andere wijzigingen dan in het advies in eerste lezing door het Europees Parlement. Voorts zijn er redactionele wijzigingen die de tekst moeten verduidelijken of de algemene samenhang van de verordening moeten waarborgen.

2. Specifiek

Specifieke overwegingen van de Raad:

- de amendementen 39, 40 en 41 zijn onaanvaardbaar omdat duurzame ontwikkeling buiten het toepassingsgebied van het Verdrag valt en, vanuit het oogpunt van de doelstellingen van het milieubeleid niet strookt met artikel 174 van het EG-Verdrag;

⁽¹⁾ PB C 117 van 30.4.2004, blz. 52.

- amendement 1 valt onder de formulering van overweging 7;
- amendement 56 kan leiden tot een overlappende uitzonderingsregeling: Verordening (EG) nr. 1049/2001 biedt een toereikend kader om te voldoen aan het Verdrag;
- de amendementen 3 en 7 en 10 gaan verder dan volgens het Verdrag van Århus nodig is en zijn dus niet nodig voor de naleving van het Verdrag;
- amendement 5 heeft geen betrekking op specifieke bepalingen in de verordening. Aan de wens om de procedures te stroomlijnen wordt in het bijzonder in de artikelen 10 tot en met 12 in het gemeenschappelijk standpunt tegemoet gekomen;
- de amendementen 8 en 44 zijn niet meer van toepassing omdat het begrip „bevoegde entiteit” uit de tekst is geschrapt;
- amendement 9 is niet aanvaardbaar omdat de definitie van „milieu-informatie” in het gemeenschappelijk standpunt is overgenomen uit Richtlijn 2003/4/EG inzake de toegang tot milieu-informatie;
- amendement 16 gaat verder dan de bepalingen over het verspreiden van informatie in Richtlijn 2003/4/EG en zou leiden tot onnodige administratieve belasting;
- de amendementen 17 en 19 herhalen bepalingen die reeds duidelijk zijn in Verordening (EG) nr. 1049/2001;
- de amendementen 21, 22 en 23 lijken te prescriptief. De instellingen en organisaties moeten zelf bepalen hoe zij rekening wensen te houden met de resultaten van de inspraak en de deelname door het publiek, op basis van de algemene beginselen in de verordening;
- amendement 25 was niet aanvaardbaar omdat het de procedures aanzienlijk zou kunnen vertragen;
- de amendementen 30, 42, 47, 48, 49, 50, 52 en 53 zijn onaanvaardbaar omdat het in het Verdrag van Århus aan de partijen wordt overgelaten om de regels voor het verlenen van toegang tot de rechter vast te leggen. Afgezien van het feit dat het gemeenschappelijk standpunt het begrip „bevoegde entiteit” beperkt tot uitsluitend NGO's die aan een aantal voorwaarden voldoen, houdt het zorgvuldig vast aan de bepalingen in artikel 230, lid 4, en artikel 232, lid 2, van het EG-Verdrag, die toereikend zijn om naleving te waarborgen;
- amendement 51 is onnodig omdat de regels voor toegang tot de Ombudsman in artikel 195 van het EG-Verdrag voldoende zijn om naleving van het Verdrag te waarborgen en daaraan moet dus niet worden geraakt;
- sommige elementen van de amendementen 33, 35 en 58 zijn overgenomen. Een verwijzing naar duurzame ontwikkeling werd echter onjuist geacht in deze context, gezien de definitie van milieurecht, zoals reeds eerder is gesteld in verband met de amendementen 39, 40 en 41. Voorts biedt het gemeenschappelijk standpunt de waarborg dat de criteria voor het mogen indienen van een verzoek (nu artikel 11) geen juridische dubbelzinnigheden toelaten;
- amendement 36 is zinledig geworden aangezien het overeenkomstige artikel (artikel 13 in het oorspronkelijke voorstel) is geschrapt en het voormalige artikel 12 (nu artikel 11) is geherformuleerd;
- de amendementen 37 en 38 dienen te worden verworpen omdat niet alle instellingen en organisaties van de Gemeenschap automatisch hun reglement van orde zullen moeten wijzigen. Mochten zij dat wel moeten doen dan dienen zij daarvoor, en voor het vervolgens toepassen van de nieuwe verordening voldoende tijd te krijgen.

IV. CONCLUSIE

Volgens de Raad biedt het gemeenschappelijk standpunt een evenwichtig pakket maatregelen dat zal bijdragen tot het nastreven van de doelstellingen van het communautaire milieubeleid, zoals vastgelegd in artikel 174, lid 1, van het EG-Verdrag, en dat tevens een waarborg zal bieden voor de naleving van de eisen van het Verdrag van Århus en voor de verenigbaarheid met reeds vigerende wetgeving terzake, in het bijzonder Verordening (EG) nr. 1049/2001, zonder dat er niet te verantwoorden kosten worden gegenereerd.

De Raad ziet uit naar opbouwende debatten met het Europees Parlement zodat de verordening spoedig kan worden aangenomen.
